

Het keerpunt

aug.

de Volkskrant

REPORTAGE

Gaat Nederland een 'hete herfst' vol stakingen tegemoet?

NS-medewerkers in Noord-Nederland en Zuid-Holland legden deze week het werk neer uit protest tegen de hoge werkdruk en het magere loonbod, maandag en dinsdag zijn Amsterdam en Utrecht aan de beurt. Zijn de acties bij de spoorwegen een voorbode van 'een hete herfst' vol stakingen?

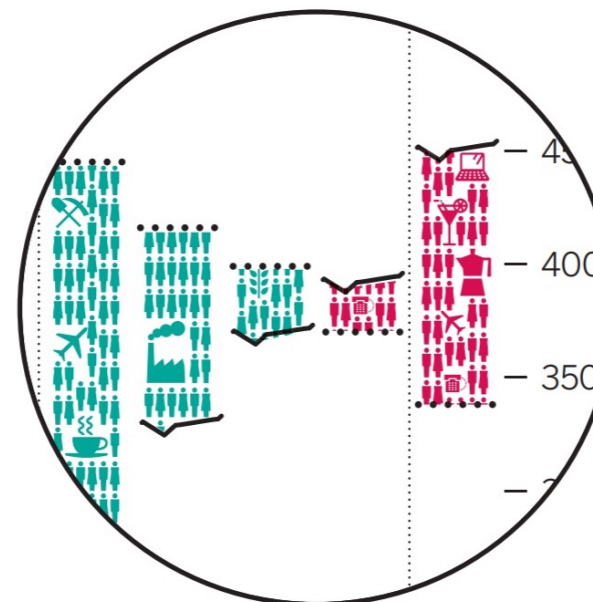
Marieke de Ruiter 26 augustus 2022, 15:59

16
De liefde voor lange lokken van
inheemse vrouwen in Latijns-Amerika

19
Veel bv's bestaan alleen om weinig
belasting over vermogen te betalen

22
Het vrouwenvoetbal gaat in financiële
belangen dat van de mannen achterna

Een ongekend keerpunt op de arbeidsmarkt

Voor het eerst sinds de start van de CBS-metingen zijn er meer vacatures dan werklozen. Nederland lijkt totaal overvallen door het personeelstekort. Waar komt dat vandaan? Een duik in de statistieken levert verrassende antwoorden op.

Door Thijs Balder, Serena Frijters en Marieke de Ruiter

Het is de vraag die de laatste weken over menig traag bediende terrastafel gaat: 'Waar is toch dat personeel gebleven?' De krapte op de arbeidsmarkt leidt op steeds meer plekken tot lange wachttijden en haperende dienstverlening. Het is te zien in de rechtspraak, waar 1.500 strafzaken niet op zitting kunnen komen wegens een tekort aan rechters. In de kinderopvang, waar de contracten van kinderen volgens het 'last-in-first-out-principe' worden stopgezet. In Schiedam ook, waar

baby's voortaan als Rotterdammer ter wereld zullen komen omdat de onderbemande verloskundeafdeling geen bevallingen meer kan begeleiden. En niet te vergeten op Schiphol, dat deze zomer dagelijks 13.500 passagiers moet afwijzen wegens een tekort aan beveiligers. En dan nog staan er rijen voor vertrekhalten. Ondertussen schrikt de NS-dagelijks treinen wegens een tekort aan machinisten, conducteurs, ic'ters, monteurs - en eigenlijk iedereen die nodig is om het spoor begaanbaar te houden. Maar hoe tegenstrijdig het ook klinkt: terwijl vrij

wel elke sector kampt met een personeelstekort, is er een recordaantal mensen aan het werk: 11 miljoen (al zijn zij ook vaker ziek dan ooit). Dat de arbeidsmarkt dit jaar voor het eerst sinds de start van de metingen van het CBS zo krap is, is dus niet het gevolg van een uittocht van arbeidskrachten - gewerkt wordt er volop. De personeelstekorten zijn het gevolg van een complex samenspel van de vergrijzing en de naweeën van de coronacrisis.

LEESVERDER OP
PAGINA 14

De vijf van Hof

1. Wat moet een werkgever doen om excellente werkgever te zijn?
2. Noem 3 eigenschappen van een excellente werkgever?
3. Noem 3 eigenschappen van een excellent leidinggevende?
4. Noem 3 zaken die (kunnen) bijdragen aan jouw werkgeluk?
5. Wat is eigenlijk de reden dat jij hier nog werkt?

**'Alsjeblieft niet nog meer banen',
wat is er aan de hand op de
arbeidsmarkt?**

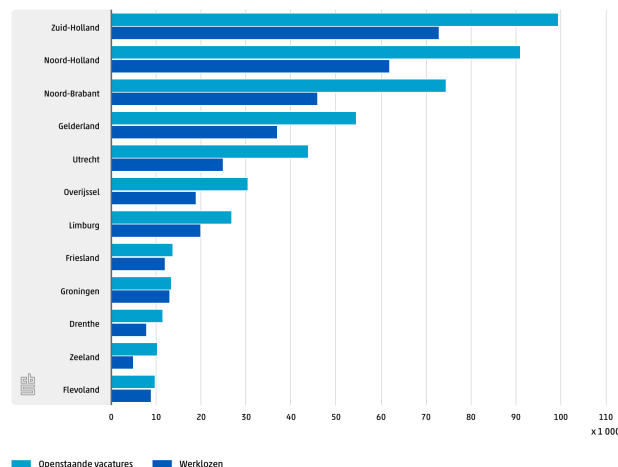
Boodschap 1:

Oplossingen voor personele vraagstukken liggen niet buiten, maar in de organisatie

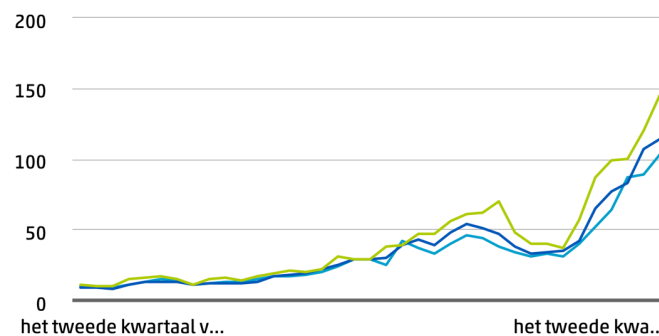
Spanning op de arbeidsmarkt, het tweede kwartaal van 2022

Klik op een provincie om de ontwikkeling te bekijken.

Openstaande vacatures en werklozen, het tweede kwartaal van 2022

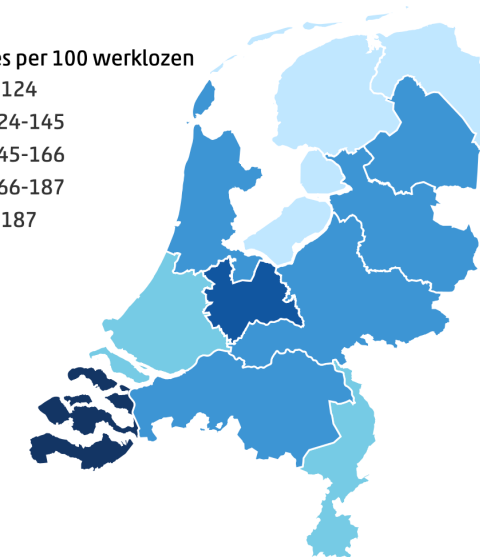
vacatures per 100 werklozen

— Groningen — Friesland — Drenthe — Overijssel
 — Flevoland — Gelderland — Utrecht — Noord-Holland
 — Zuid-Holland — Zeeland — Noord-Brabant — Limburg

vacatures per 100 werklozen

< 124
 124-145
 145-166
 166-187
 > 187

het tweede kwartaal van 2022

■ Groningen: 103 vacatures per 100 werklozen
 ■ Friesland: 114 vacatures per 100 werklozen
 ■ Drenthe: 145 vacatures per 100 werklozen

Boodschap 1:

Oplossingen voor personele vraagstukken Liggen niet buiten, maar in de organisatie

NOS Nieuws • vandaag, 11:35

'Tekorten bij uitvoeringsorganisaties ook door foute keuzes'

Charlotte Klein
redacteur Economie

Uitvoeringsorganisaties van de overheid hebben last van de personeelstekorten, meldde de NOS [vandaag](#). Daardoor passen ze sommige processen aan. Waar komt die krapte door, tot wat voor problemen leidt het en waar ligt de oplossing?

Paul Boselie, hoogleraar bestuurs- en organisatiewetenschappen, en Frits van der Meer en Sandra van Thiel, beide hoogleraar bestuurskunde, vinden tekorten bij deze organisaties een risico. Van Thiel: "Arbeidskrapte werkt overal hetzelfde maar heeft bij uitvoeringsorganisaties andere consequenties. Als een restaurant gesloten is, ga je naar de burelen. Bij het UWV heb je geen alternatief."

Oorzaken van de tekorten zien de hoogleraren in het

'Werknemers willen gezien worden'

'Begin eens met je wat vaker te laten zien op de werkvloer'

Een gewaardeerde werknemer is een blijde werknemer.
foto GETTY IMAGES

Connie de Jonge

Liefst een op de vier werknemers wil binnen nu en twee jaar een andere baan. Een salarisverhoging of een leaseauto zorgt er niet voor dat ze bij hun huidige baas blijven. „Veel bedrijven hebben geen idee wat hun mensen beweegt”, zegt Else Slegers, CEO van hr-adviesbedrijf GITP.

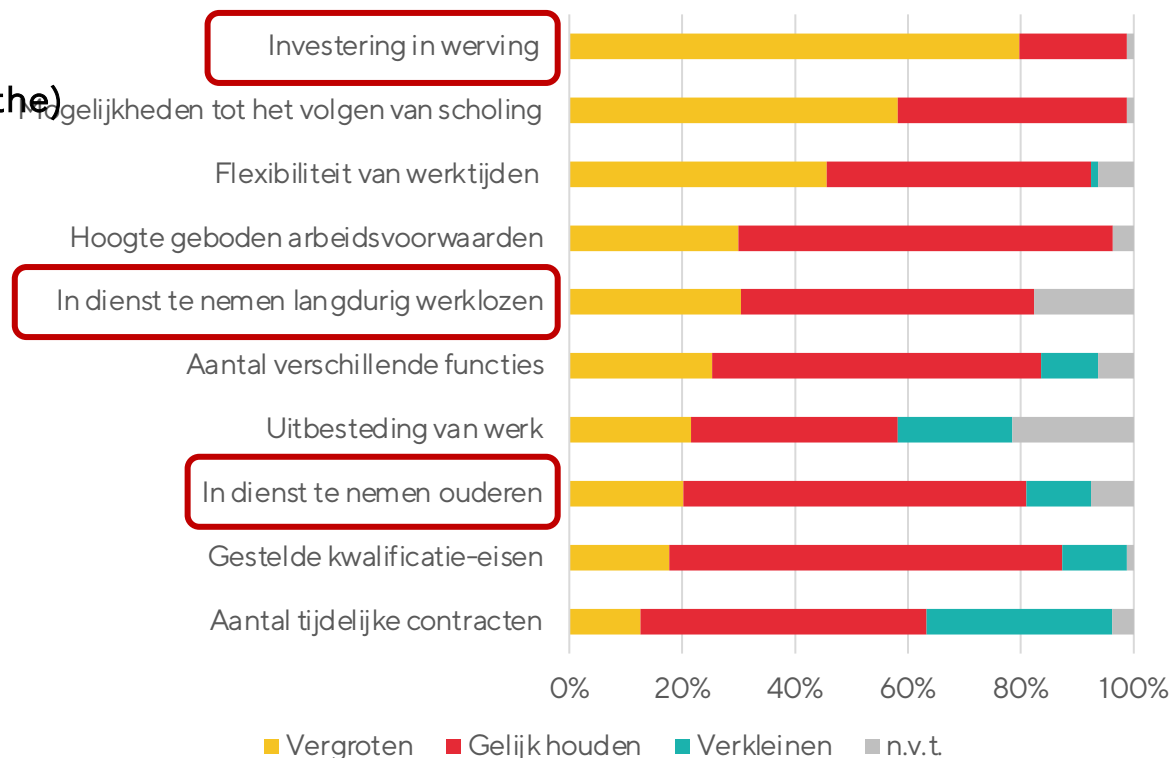
Boodschap 1:

Oplossingen voor personele vraagstukken Liggen niet buiten, maar in de organisatie

Hoe reageren werkgevers (in Groningen en Drenthe) op personele vraagstukken?

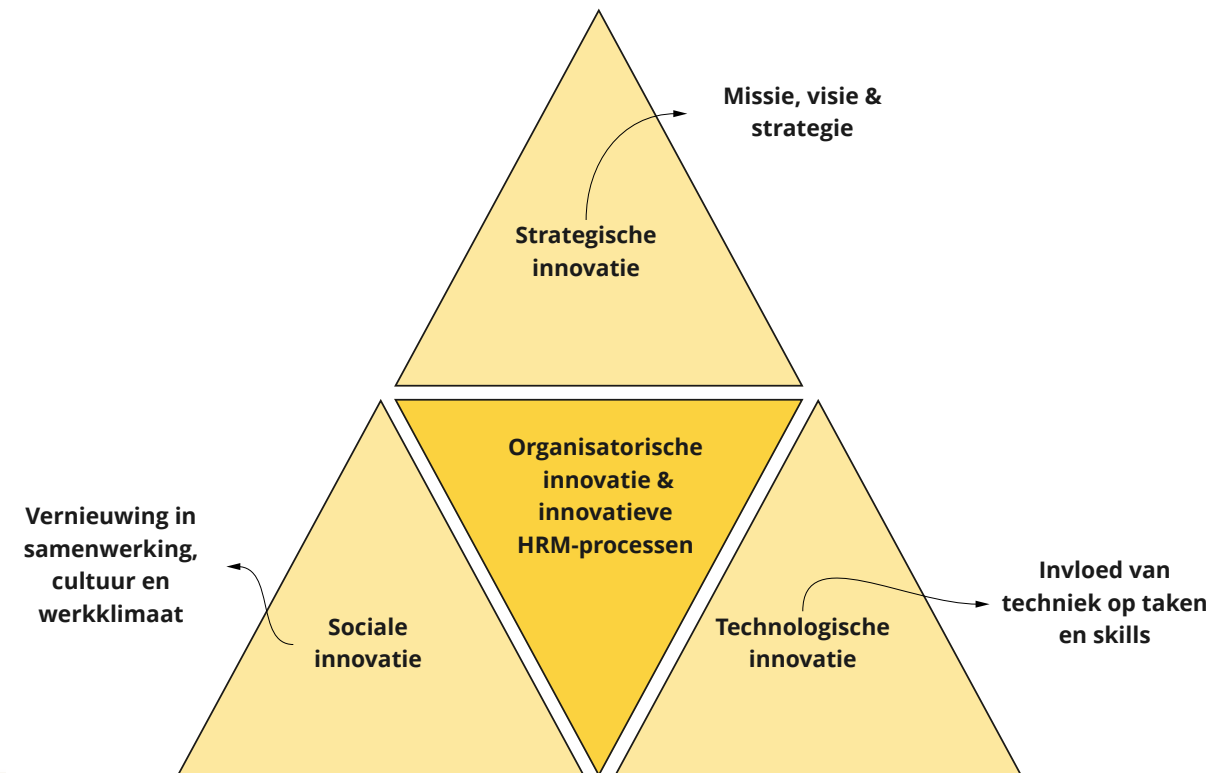
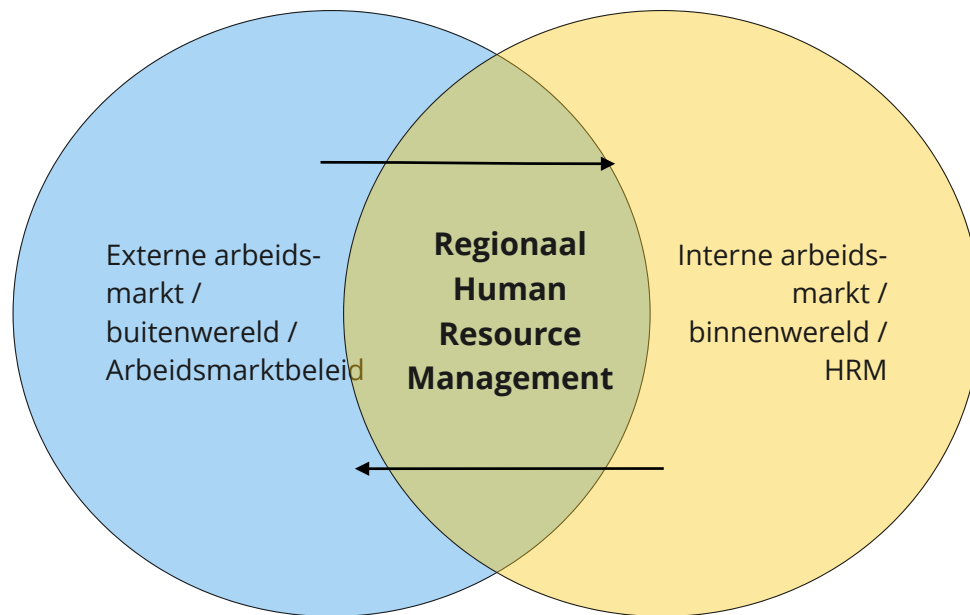
Ze investeren in werving....

en minder in aanpassing arbeidsorganisatie en kwetsbare groepen

Boodschap 1:

Oplossingen voor personele vraagstukken Liggen niet buiten, maar in de organisatie

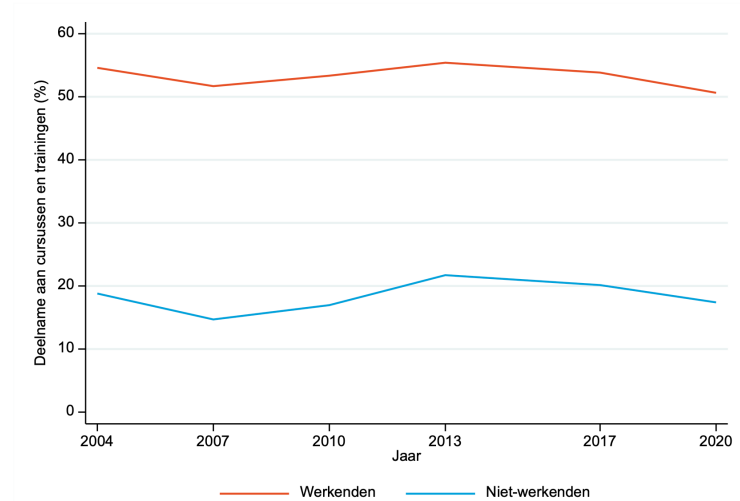
Boodschap 2:

Leren ontwikkelen

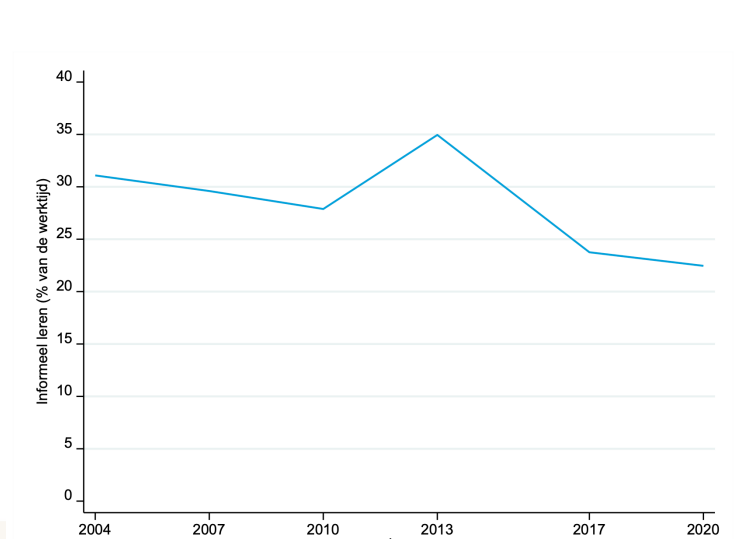
1. Technologisering leidt tot sneller verouderen van skills
2. Faciliteren van interne en externe mobiliteit
3. Bevordering efficiëntie bedrijfsvoering
4. Bevorderen duurzame inzetbaarheid
5. Goed werkgeverschap

...maar het leren gedurende de loopbaan neemt af

Formeel leren: ontwikkeling van de deelname aan werk gerelateerde cursussen en trainingen, 2004-2020

Informeel leren op het werk: ontwikkeling van het percentage van de werktijd besteed aan activiteiten waarvan men kan leren, 2004-2020

Boodschap 2:

Leren ontwikkelen

Hoeveel wordt er geschoold in Groningen en Drenthe?	Gemiddelde over organisaties ¹
Percentage van werknemers dat de afgelopen 12 maanden een cursus of opleiding heeft gevolgd	52% ¹
Aantal uren per jaar dat deze werknemers scholing volgen	83 uren ¹
Percentage van de scholing dat onder werktijd plaats vindt	64%

¹Uitkomsten zijn niet gewogen voor de omvang van het personeelsbestand

Onder scholing verstaan we alle vormen van lessen (cursussen of opleidingen) die werknemers krijgen waarbij een (kort) lesprogramma is opgesteld met duidelijke doelen.

Boodschap 2:

Leren ontwikkelen

Leercultuurdrager	Belangrijkste kenmerken
1. Inhoud van werk; taken die blijven uitdagen	Taakautonomie, taakcomplexiteit en uitdaging in taken
2. Ruimte en veiligheid om te ontwikkelen	Onderling vertrouwen, fouten mogen maken, experimenteerruimte
3. Samenwerken en teamontwikkeling	Goede werkrelatie, kennisuitwisseling, mentor/rolmodel, werkplekinrichting ten behoeve van kennisuitwisseling, samenwerken in diverse teams en/of met andere disciplines
4. Leiderschap gericht op ontwikkeling	Visie op leren kunnen uitdragen, rolmodel en eigenaarschap stimuleren
5. Organisatie ingericht op ontwikkeling	Ondersteunende structuren en systemen gericht op 'continu verbeteren' en om leerervaringen vast te leggen, beoordelings- en beloningsstructuur voor ontwikkelinitiatieven, periodieke evaluatiemomenten en opleidingsbudget
6. Organisatie verbinden met de externe omgeving	(Proactief) kennis opnemen van ontwikkelingen in de maatschappij en markt, co-creatie met klanten en leveranciers

Boodschap 3:

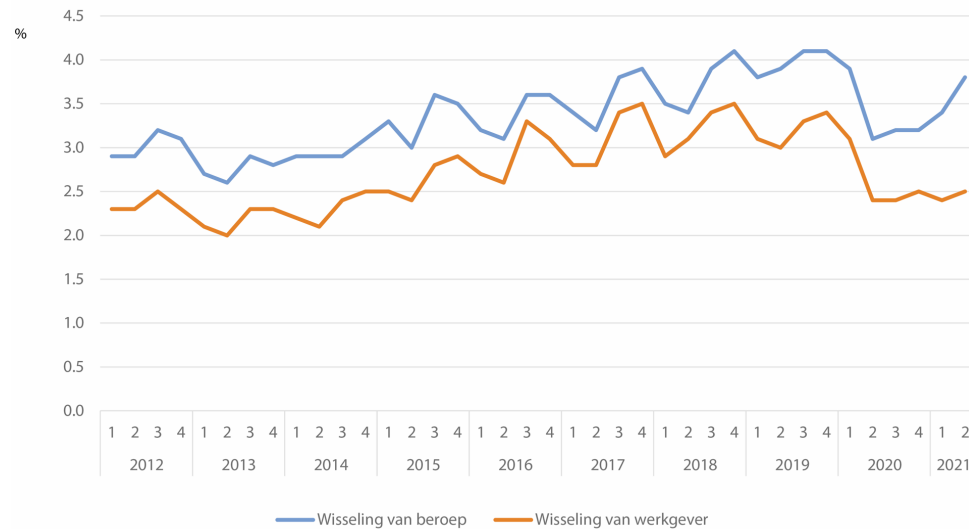
Hoe ontwikkelen wij onszelf?

Boodschap 3:

Hoe ontwikkelen wij onszelf?

Wisseling van werkgever en wisseling van beroep, werknemers (15-75 jaar, seizoengecorrigeerd)

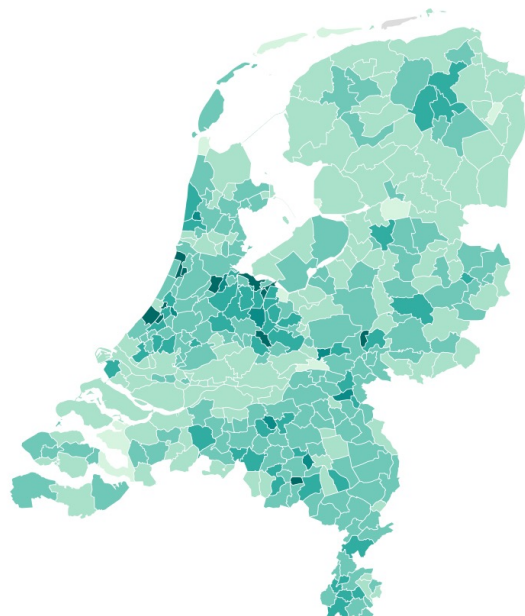

Boodschap 3:

Hoe ontwikkelen wij onszelf?

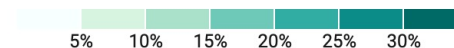
Jongeren die opgroeien in en rond steden halen vaker een universitair diploma

Percentage jongeren uit de cohorten 1984-1992 dat opgroeit in gemeente x, en later een universitair diploma heeft gehaald

...maar dat patroon is minder uitgesproken voor hbo'ers

Percentage jongeren uit de cohorten 1984-1992 dat opgroeit in gemeente x, en later een hbo diploma heeft gehaald

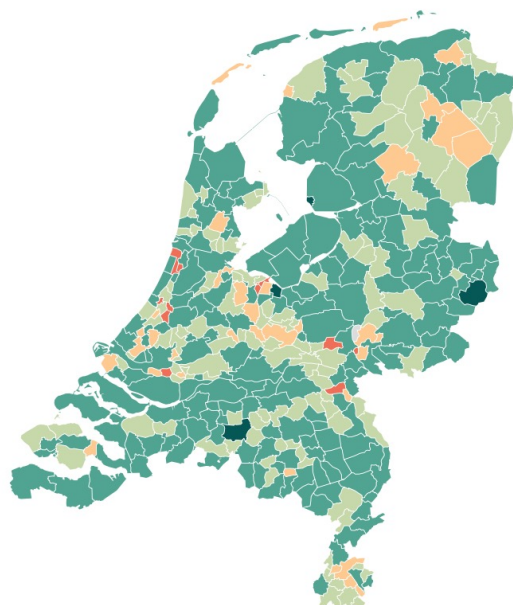
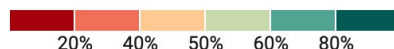

Boodschap 3:

Hoe ontwikkelen wij onszelf?

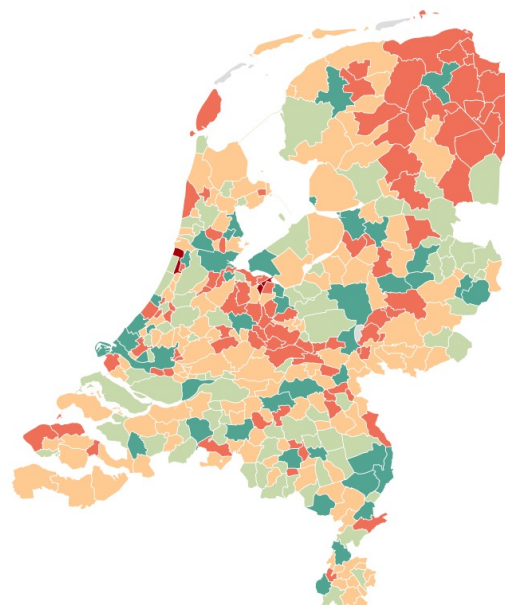
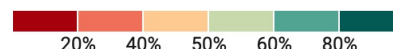
Van de jongeren met een mbo-diploma blijft vaak meer dan de helft wonen in dezelfde gemeente als waar zij opgroeiden

Percentage van de mbo-afgestudeerden in gemeente x uit de cohorten 1984-1992 dat op hun 28e in dezelfde gemeente woont als toen zij 16 waren

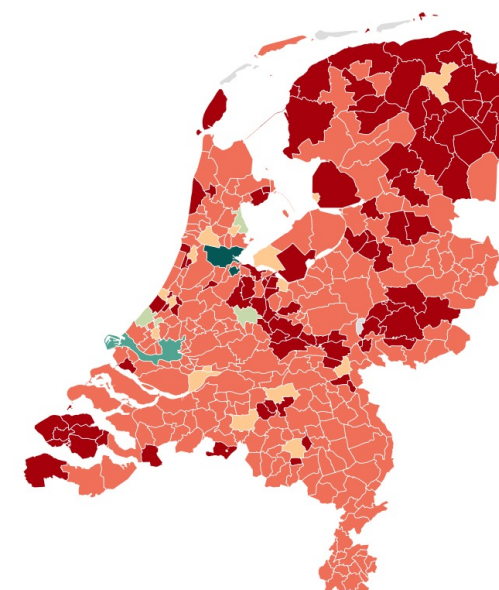
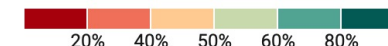
Groningse hbo-afgestudeerden trekken bovengemiddeld vaak weg uit de gemeente waar zij opgroeiden

Percentage van de hbo afgestudeerden in gemeente x uit de cohorten 19 1992 dat op hun 28e in dezelfde gemeente woont als toen zij 16 waren

In veel Noordelijke gemeentes komt minder dan 20% van de jongeren terug na het behalen van een universitair diploma

Percentage van de universitair afgestudeerden in gemeente x uit de cohorten 1984-1992 dat op hun 28e in dezelfde gemeente woont als toen zij 16 waren

Boodschap 3:

Hoe or

09:28 Ma 6 jun.

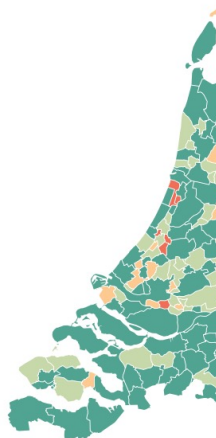
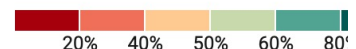
de Volkskrant

93%

Van de jongeren met vaak meer dan de helft van de gemeente als waar zij

Percentage van de mbo-afgestudeerden 1984-1992 dat op hun 28e in deze

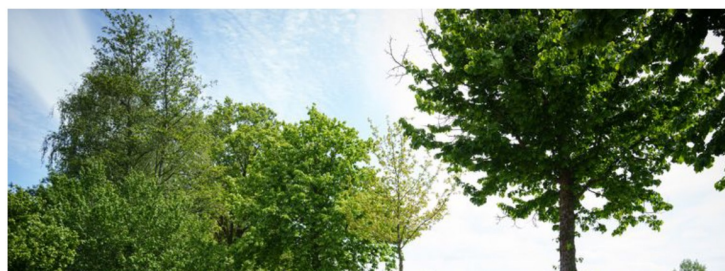

NIEUWS

Waar je wieg staat, hangt sterk samen met je latere positie – flex of vast – op arbeidsmarkt

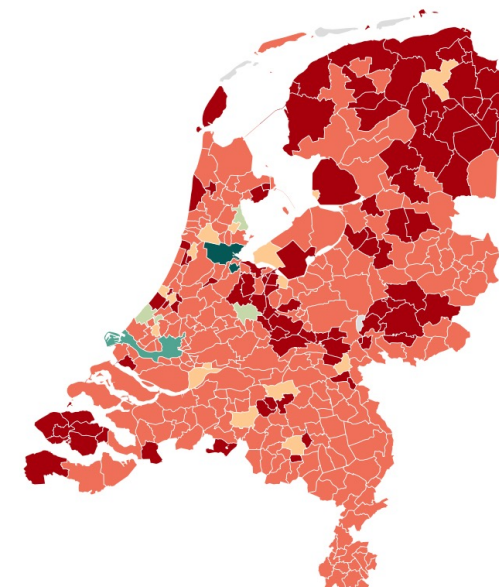
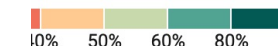
Waar je wieg staat, heeft invloed op je latere arbeidsmarktpositie. Volgens onderzoek van de Erasmus School of Economics hebben dertigers met een migratieachtergrond, die van ouders met een laag inkomen en een geboorteplaats in de stad of een krimpregio minder kans op een vast contract.

Marieke de Ruiter 24 maart 2022, 05:00

Voordelijke gemeentes komt minder dan 1 de jongeren terug na het behalen van versitair diploma

van de universitair afgestudeerden in gemeente x uit de 84-1992 dat op hun 28e in dezelfde gemeente woont als toen zij

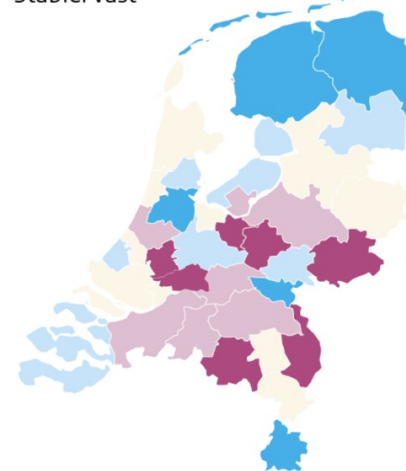
Boodschap 3:

Hoe ontwikkelen wij onszelf?

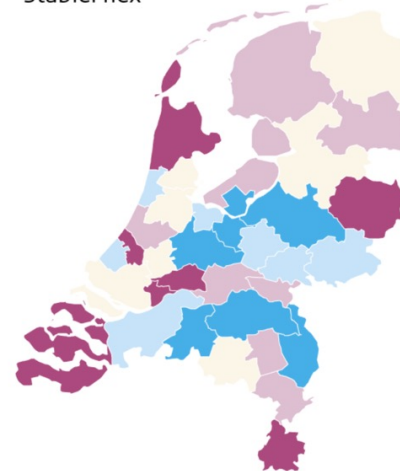
Noord-Nederland kent in verhouding minder stabiele loopbanen en meer instabiele, flexbanen

Schoolverlaters per carrièrepad

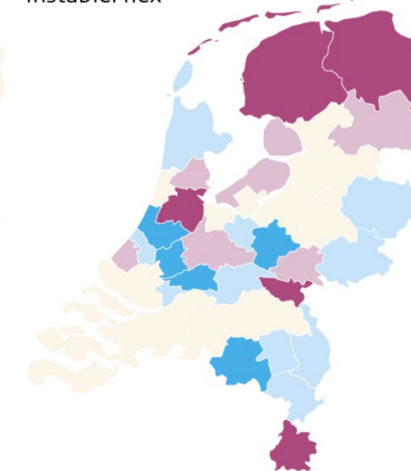
Stabiel vast

Stabiel flex

Instabiel flex

Aandeel schoolverlaters ten opzichte van nationaal gemiddelde

Data hebben betrekking op schoolverlaters tussen 2006 en 2009

Bron: CBS 2018; bewerking PBL

3 jul.

deVolkskrant

Boodschap 3:

Hoe ontwikkelen wij onszelf?

deVolkskrant

ANALYSE

Eindeloze rijen en wachttijden: de nerveuze mens moet leren geduld te oefenen

Extreme tekorten op de arbeidsmarkt leiden tot dichte loketten en maandenlange levertijden. Tot schrik van consumenten die er aan gewend zijn geraakt hun verlangens direct te bevredigen. Moeten Nederlanders weer leren wat wachten is?

Noël van Bommel 27 mei 2022, 18:16

10 augustus 2022 06:06 | Laatste update: 9 minuten geleden

Werknemers in ons land staan steeds sterker hun schoenen als het gaat om extra vrije dagen
Het aantal vakantiedagen in cao's blijft gelijk

NIEUWS

De Bijenkorf paar avonden eerder dicht om zomers personeelsgebrek

De Bijenkorf in Amsterdam gaat vanaf volgende week op drie doordeweekse avonden een paar uur eerder dicht. Dat bevestigt een woordvoerder na berichtgeving van RTL Nieuws. De maatregel geldt voor drie achtereenvolgende weken en is het gevolg van lagere

INTERVIEW KARIEN VAN GENNIP

‘We moeten weer leren wat de waarde van arbeid is’

Koopkrachtplaatjes horen bij Nederland zoals de dijken. Normaal gaat het om tienden van procenten in de plus of de min. Dit jaar is dat anders. De inflatie loopt dit jaar op tot 9,9 procent en vrijwel iedereen levert in. Procenten tegelijk. En wat doet het kabinet? Verantwoordelijk minister Karien van Gennip antwoordt.

Gijs Herderschee 21 september 2022, 05:00

Fantastische tijd!

1. Kijk naar binnen en niet naar buiten
2. We moeten leren ontwikkelen ...
3. ..en beginnen met onszelf

**'Alsjeblieft niet nog meer banen',
wat is er aan de hand op de
arbeidsmarkt?**

Dank voor uw aandacht